

Verslag

**van de vergadering van
provinciale staten van Drenthe**

gehouden op 25 juni 2003

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Ingekomen stukken	2
Vaststelling agenda	2
Vaststelling verslag	2
Mondelinge vragen	3
Jaarstukken 2002	3
Wijziging provinciale begroting 2003	8
Verordening onderzoekscommissie	10
<i>Amendement A (aangenomen)</i>	10
Instelling Onderzoekscommissie NNBT	11
Begrotingswijziging SNN 2003, begroting	
SNN 2004 en jaarverslag SNN 2002	16
Sluiting	19

PROVINCIALE STATEN VAN DRENTHE

Verslag van de vergadering van provinciale staten van Drenthe, gehouden op 25 juni 2003 in het provinciehuis te Assen.

Tegenwoordig zijn:

A.L. ter Beek, Commissaris van de Koningin,
voorzitter

de leden (47 in getal):

H. Baas (ChristenUnie)
H. Beerda (PvdA)
K.N. Blanksma (GroenLinks)
W.A.R. Boer (PvdA)
H.C.E. Boerland (VVD)
L. Bomhof (VVD)
A.H.J. Dohle (VVD)
J.W.M. Engels (D66)
A. Faber (CDA)
G.A.W. Fonk (VVD)
mevrouw W.G. Goudriaan-Visser (PvdA)
Ch.C. de Haas (OPD)
J. Haikens (VVD)
E. Hemsteede (PvdA)
H.R. Hornstra (PvdA)
mevrouw I.J. Huisman-Holmersma (PvdA)
A. Huizing (PvdA)
H.G. Idema (PvdA)
M.H. Jakobs (PvdA)
K. Jonker (CDA)
C.H. Kloos (Drents Belang)
W.H. Kuiper (GroenLinks)
J. Langenkamp (GroenLinks)
A. Lanting (VVD)
H.P.K.M. Looman (PvdA)
mevrouw W.L.M. Mastwijk-Beekhuijzen (CDA)
mevrouw A.H. Mulder (CDA)
E. Olij (PvdA)
mevrouw J.M. Pannekoek-van Toor (VVD)
J. Pereboom (PvdA)
A.G.H. Peters (CDA)
R.E. Pot (PvdA)
G.H. Reukema (CDA)
G. Roeles (VVD)
E.A. Rougoor (PvdA)
J. Slagter (PvdA)
mevrouw G.H. Smith-Bults (GroenLinks)
mevrouw H.G. Stoel-Snater (PvdA)
E.R. Veenstra (PvdA)

mevrouw S. van der Vijver-Geitz (PvdA)
mevrouw G. de Vries-Leggedoor (CDA)
K.J. de Vries (CDA)
A. Wendt (ChristenUnie)
mevrouw K. Westerkamp-Exoo (CDA)
Th.J. Wijbenga (CDA)
H. Zomer (CDA)
J. Zweens (PvdA)

mevrouw I.M. Rozema, griffier der staten van
Drenthe

Voorts aanwezig:

Joh. Dijks (gedeputeerde)
mevrouw A. Haarsma (gedeputeerde)
J.H. Schaap (gedeputeerde)
S.B. Swierstra (gedeputeerde)
J.D. Nauta (directeur-secretaris)

Met kennisgeving afwezig:

H. Holman (CDA)
C.D. de Jong (LPF)
J.P. Sluiter (D66)
K.H. Smidt (VVD)

A. Opening

De VOORZITTER: Ik open de vergadering van provinciale staten (PS) (09.31 uur) en heet u allen zeer hartelijk welkom.

B. Mededelingen

De VOORZITTER: Ik deel mee dat bericht van verhindering tot het bijwonen van de vergadering is ingekomen van de heren Sluiter, De Jong, Holman en Smidt.

Ik stel de staten voor de heer Smidt die afgelopen zondag een buitengewoon naar ongeluk is overkomen, namens ons allen een bloemetje te sturen met daarbij uiteraard de wens voor een spoedig en gezond herstel.

Daartoe wordt besloten.

C. Ingekomen stukken

De VOORZITTER: Ik stel de staten voor de ingekomen stukken A.1 tot en met A.4, B.1 tot en met B.7 en C.1 conform de daarbij gedane voorstellen af te doen.

Daartoe wordt besloten.

D. Vaststelling agenda

De VOORZITTER: Op voorstel van het Presidium stel ik voor statenstuk 2003-51, het initiatiefvoorstel van het statenlid Kloos van de agenda af te voeren. De Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie (BFE) heeft in haar vergadering van 4 juni bij de behandeling van dit statenstuk in meerderheid aangegeven de brief van gedeputeerde staten (GS) over het inkoop- en aanbestedingsbeleid voorlopig voldoende te vinden en is van oordeel dat er op dit moment weinig aan te merken valt op de wijze, waarop de organisatie met dit beleid omgaat. De commissie heeft geen behoefte aan agendering van dit stuk voor de statenvergadering van heden en heeft derhalve het Presidium geadviseerd het voorstel van de agenda af te voeren.

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. U overvalt mij met dit voorstel en ik zie ook geen reden om dit stuk van de agenda af te halen. Het is in elk geval een stuk dat betrekking heeft op de

regelgeving zoals die behoort te zijn. Het is de taak van de staten kaderstellend op te treden ten aanzien van het beleid dat het college moet uitvoeren. Wij zijn wel erkentelijk voor de brief, waarin is aangegeven dat het college bezig is het met aan- en inkoopbeleid, maar het zijn de staten die de kaders stellen en niet het college. Ik maak daarom bezwaar tegen het afvoeren van dit agendapunt.

Vervolgens wordt het voorstel van het Presidium met handopsteken aangenomen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de heer Kloos tegen het voorstel heeft gestemd doch alle overige leden daarvoor.

Ik deel de staten vervolgens mee dat mevrouw Mulder nog de laatste stand van zaken wil melden met betrekking tot de in de statenvergadering van 26 mei 2003 aangehouden motie B inzake doorrekening van het collegeprogramma. Ik stel de staten voor mevrouw Mulder hierover het woord te geven na afhandeling van agendapunt G.

Daartoe wordt besloten.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Ik had begrepen dat er ook nog een mededeling zou komen met betrekking tot de provinciale inbreng in de actie Drenthe steunt Irak.

De VOORZITTER: Wenst de heer Dohle daarover dan te spreken?

De heer DOHLE: Ik denk dat het goed is dat punt aan de agenda toe te voegen.

De VOORZITTER: Ik stel de staten voor dat te doen en dit punt na dat van mevrouw Mulder te behandelen.

Daartoe wordt besloten.

De VOORZITTER: Ik constateer dat hiermee de agenda is vastgesteld.

E. Vaststelling verslag van de vergadering van 19 maart 2003

De VOORZITTER: Ik stel de staten voor dit verslag conform het ontwerp vast te stellen.

Daartoe wordt besloten.

F. Mondelinge vragen

De VOORZITTER: Ik deel de staten mee dat geen mondelinge vragen zijn aangemeld.

G. Voorstellen

1. Het voorstel van GS van 7 mei 2003, kenmerk 2003003869, jaarstukken 2002

(statenstuk 2003-66)

met de op dit punt betrekking hebbende verslagen van de Statencommissies Cultuur en Welzijn (CW), Milieu, Water en Groen (MWG), Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit en Bestuur, Financiën en Economie (BFE) van 28 mei en 2 en 4 juni 2003.

De heer VEENSTRA: Mijnheer de voorzitter. Wij stemmen in met de jaarrekening 2002 en de voorliggende voorstellen. De stukken zijn voorbereid in 2001 en op dit moment werken wij toe naar de begroting 2004.

In het accountantsrapport bij de jaarstukken is een aantal krachtige aanbevelingen opgenomen. Er zijn opmerkingen gemaakt over *pro^{BIS}*, de informatievoorziening en de bedrijfsprocessen. De verdere implementatie vraagt de nadrukkelijke aandacht en hetzelfde geldt voor consistente informatie ten behoeve van de bestuurlijke verantwoording.

De fractie van de PvdA gaat ervan uit dat het college zich deze aandachtspunten en aanbevelingen ter harte neemt.

Belangrijker is wat de jaarstukken zeggen over de financiële positie en mogelijkheden van de provincie. De nagezonden informatie roept een bepaald beeld op over de reservepositie van de provincie Drenthe; bestemmingsreserves, algemene reserves en het Fonds flexibel beleid bieden alle kans voor gerichte voorstellen in het kader van de begroting 2004 en de statenagenda.

Gelet op de actualiteit, dus de ontwikkelingen in de economie, zullen de werkgelegenheid en de stimulering van de regionale economie belangrijke onderwerpen zijn.

In dat kader zien wij ook met enige zorg de voorstellen vanuit Den Haag voor de komende periode tegemoet.

De meegezonden informatie over de personele bezetting is helder, maar toch valt op dat de formatie in de begroting 2003 ten opzichte van 2002 met 10% is gestegen.

De heer BLANKSMA: De heer Veenstra noemt ook de saldireserve als potentiële mogelijkheid voor het maken van nieuwe keuzes. Ik neem aan het hem bekend is dat aan de bedragen in de saldireserve al keuzes ten grondslag liggen. Is het de bedoeling van de PvdA om de bestemmingen die in de saldireserve zijn geparkeerd, opnieuw ter discussie te stellen?

De heer VEENSTRA: In de brief van het college staat hierover een en ander. Ik denk dat wij in het kader van de begroting en de statenagenda alles maar eens rustig op een rij moeten zetten.

De heer BLANKSMA: Maar het is dus de bedoeling van de PvdA om, om maar eens wat te noemen, het geld dat geparkeerd staat voor het Nationaal Hunebedden Informatiecentrum in Borger opnieuw af te wegen tegen andere uitgaven? Het geld in de saldireserve zit daarin op basis van toezeggingen. De saldireserve vormt het overgrote deel van de totale reservepositie. Het is voor de betrokken instanties natuurlijk wel belangrijk te weten hoe de PvdA daartegenaan kijkt.

De heer VEENSTRA: Ik vind dit een beetje een open deur. Het is helder dat de toezeggingen die gedaan zijn en de keuzes die gemaakt zijn, gestand worden gedaan. Maar daarnaast moet natuurlijk wel steeds opnieuw bekeken worden of aan keuzes die gemaakt zijn en gelden die bestemd zijn, moet worden vastgehouden; GroenLinks zal dit toch met ons eens zijn. Daar moeten wij de komende periode een goede balans in vinden.

De heer BLANKSMA: Het is een voortzetting van de discussie over de vraag wat vrij besteedbare ruimte is. Mijn conclusie uit de informatie die het college ons heeft toegestuurd, is dat onze inschatting van de situatie de juiste is namelijk dat die vrij besteedbare ruimte maar heel beperkt is. Het is namelijk alleen dat wat in de algemene reserve zit. Het overgrote deel zit in de saldireserve en in het Fonds flexibel beleid.

De heer VEENSTRA: Het lijkt mij goed de discussie daarover te voeren wanneer de begroting 2004 en de statenagenda aan de orde zijn. Ik denk dat heel goed moet worden afgewogen of het geld nog wel besteed moet worden aan de al gemaakte keuzes.

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. Ook wij stemmen in met de jaarstukken. In de Statencommissie BFE is een uitvoerige discussie gevoerd over de knelpunten die onder andere ook door Deloitte & Touche zijn aangegeven. De aanbevelingen zullen door GS worden bekeken en wij wachten met name het *pro^{BIS}*-verhaal met spanning af.

De brief van het college heeft inderdaad duidelijkheid verschaft over de eigen vermogenspositie en de vrij besteedbare ruimte en het lijkt mij goed bij de behandeling van de begroting voor 2004 hier verder over te spreken.

De heer BOERLAND: Mijnheer de voorzitter. In de vergadering van de Statencommissie BFE van 4 juni hebben wij uitvoerig onze mening geuit en verschillende onderdelen expliciet aan de orde gesteld. Omdat wij van mening zijn dat in de statenvergadering niet alles herhaald hoeft te worden, wil ik mij beperken tot een paar zaken die zijn blijven liggen en die toch wel onze bijzondere aandacht hebben.

Ik wil beginnen met het college en de staten te complimenteren met het uiteindelijke resultaat. De zorgen die wij hebben geuit met betrekking tot de problematiek van *pro^{BIS}*, worden gelukkig door het college onderschreven en wij zien dan ook met belangstelling uit naar de commissievergadering van 8 oktober, wanneer wij na een diepgaand onderzoek hopelijk optimaal worden geïnformeerd over de voortgang.

In 2004 vervalt de beoordeling van de doelmatigheid als onderdeel van de accountantscontrole en ons is op dit moment nog niet helder hoe dit aspect dan zal worden gecontroleerd. Wordt dit een taak van de nog in te stellen rekenkamer en zo ja, waar en wanneer vindt hierover dan de besluitvorming plaats?

In de Statencommissie CW hebben wij bijzondere aandacht gevraagd voor het niet of onvoldoende benutten van subsidies in het algemeen en als voorbeeld hebben wij de subsidie ten behoeve van het vrijwilligerswerk genoemd. Wij waren verheugd over de steun van gedeputeerde Haarsma

voor onze visie en wij vragen nu wanneer wij op dit punt een concreet voorstel kunnen ontvangen. Ten slotte willen wij gedeputeerde Dijks danken voor de schriftelijke informatie die wij naar aanleiding van onze vragen mochten ontvangen.

De heer BAAS: Mijnheer de voorzitter. Ook wij hebben in de Statencommissie BFE reeds te kennen gegeven in algemene zin tevreden te zijn met de jaarrekening en dat de daarbij gedane voorstellen onze instemming hebben. Gelukkig is de financiële situatie van de provincie verhoudingsgewijs nog redelijk gunstig. Dat mag ook wel, nu er zwaar weer op komst is en wij misschien zelfs al in zwaar weer beland zijn.

Enkele jaren geleden hebben wij in de staten de bijbelse figuur Josef opgevoerd die erop aandrong in de vette jaren te sparen voor de magere. Het blijkt nu eens te meer dat deze eeuwenoude economische richtlijn nog steeds actueel is. Wij kunnen ons ook niet aan de indruk onttrekken dat de provincie in de afgelopen jaren er beter in geslaagd is zich aan die richtlijn te houden dan het Rijk.

Ik wil nog twee zaken aanstippen die ik ook al in de commissie heb genoemd, maar die mijn fractie toch van zo groot belang vindt dat ik ze hier nog even nadrukkelijk noem.

Uit het jaarverslag is ons gebleken dat er soms sprake is van onvoldoende bereidheid tot cofinanciering bij gemeenten van projecten, waarin ook de provincie deelneemt. Is het college bereid dit punt met de grootst mogelijke nadruk op de agenda van het overleg met de Drentse gemeenten te plaatsen?

Het tweede punt is het *pro^{BIS}*-verhaal. Dat is uitvoerig besproken en ik zal dat nu niet weer doen, maar wij vragen het college ons meer helderheid te verschaffen over de werking van *pro^{BIS}*. Die informatie hebben wij het liefst zo rond de periode van de herfstvakantie.

De heer ENGELS: Mijnheer de voorzitter. In de commissie hebben wij aangegeven gelukkig een opgaande lijn te zien als het gaat om de kwaliteit van het financieel beheer in de provincie. Er zijn natuurlijk nog wel zorgpunten en hoewel mijn fractie van mening was dat de gedeputeerde af en toe wat tegenstribbelde toen om zijn medewerking werd gevraagd, denk ik dat uiteindelijk wel een pad is uitgezet dat op dit punt tot verdere kwaliteitsverhoging kan leiden.

Over de boventalligheid hebben wij geactualiseerde informatie ontvangen, geactualiseerd ten opzichte van de informatie van 6 november 2002. De vraag is natuurlijk wat aan die boventalligheid gedaan gaat worden. Dat staat niet in de brief, daarin wordt alleen de huidige situatie vermeld.

Als het de bedoeling is op de huidige situatie voort te borduren, kan ik melden dat dit niet helemaal aansluit bij de gevoelens hierover van mijn fractie. Boventalligheid duidt op overcapaciteit en betekent dus een extra beslag op de algemene middelen. Mijn fractie is van mening dat het college - dit is eigenlijk ook door de heer Weggemans in de vorige collegeperiode toegezegd - een eind moet maken aan dit zogenaamde sociale beleid, dus het in dienst houden van mensen voor wie er eigenlijk geen formatieplaats is.

Ik nodig het college uit om in de aanloop naar de begroting heel nadrukkelijk aan te geven hoe met de boventalligheid verder zal worden omgegaan. Ik ben uiteraard zeer benieuwd naar de reactie.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. De jaarstukken 2002 zijn in de commissievergaderingen uitvoerig aan de orde geweest en daarom zal ik mij nu beperken tot het bespreken van enkele punten. Wij stemmen overigens met die jaarstukken in.

Het probleem is *pro*^{BIS}. Invoering van dit systeem geeft de nodige problemen en de afgelopen jaren heeft men zich beperkt tot het oplossen van een aantal concrete knelpunten. Daarmee is een geïntegreerde administratie die zowel informatie voor het bedrijf als voor het bestuur oplevert, op grond waarvan beslissingen kunnen worden genomen, niet dichterbij gekomen. Aanvankelijk zou een herimplementatie plaatsvinden die per 2004 in werking zou moeten zijn. Dit klemt des te meer omdat met ingang van 2004 de doelmatigheidscontrole als onderdeel van de accountantscontrole vervalt. De verantwoording hiervoor komt dan bij GS te liggen, maar dat neemt niet weg dat PS wel hun controlerende functie moeten kunnen uitoefenen. Kan de gedeputeerde meedelen wanneer *pro*^{BIS} wel volledig functioneert, waardoor controle mogelijk wordt, op grond waarvan indien nodig kan worden bijgestuurd?

De jaarrekening 2002 sluit met een positief saldo van ruim € 6 miljoen. Wij danken het college voor het overzicht van de vrij besteedbare ruimte in de reservepositie.

De OPD pleit voor een verantwoording van het treasury-beleid per kwartaal, waarmee PS meer ruimte krijgen om ook hun kaderstellende functie te vervullen. Ik hoop dat de gedeputeerde hierop nog even wil reageren.

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. De dualisering heeft ingrijpende gevolgen voor de bestuurlijke praktijk in de provincie gehad. Alleen wijzigingen van de wet zijn echter onvoldoende om echte vernieuwing tot stand te brengen. Om die vernieuwing te bereiken, is ook een verandering van de cultuur nodig. Bestuurders moeten zich nu gaan afvragen welke rol in het dualistisch stelsel hun het beste past en daarnaar moeten zij dan handelen.

Voorzitter. Wij zullen nog definitief moeten bepalen welke accountant volgend jaar in opdracht van PS jaarverslag en jaarrekening controleert. De aanbesteding is naar ik heb vernomen, al gebeurd. Graag hoor ik van de andere fracties hoe zij dit geregeld willen zien.

De accountant stuurt de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen naar PS en een afschrift daarvan gaat straks naar GS.

De heer VEENSTRA: Volgens mij hebben wij onlangs al de keuze gemaakt voor een nieuwe accountant.

De heer KLOOS: Ik ben blij dat ik al zo vlot een antwoord krijg.

De bevindingen van de accountant zullen een belangrijke rol spelen in het uiteindelijke oordeel van de staten.

Het jaarverslag 2002 is net nog niet een prachtig glimmend boekwerk met veel plaatjes dat het boekjaar 2002 van enige franje moet voorzien. Voor een nieuweling in de staten is het moeilijk een oordeel te geven over een boekjaar waarop zijn fractie geen invloed heeft gehad. Dat neemt niet weg dat Drents Belang getracht heeft zich een oordeel te vormen over hetgeen is aangeleverd.

De doelmatigheid en rechtmatigheid als uitgangspunten nemend, moet de fractie van Drents Belang vaststellen dat er veel van het genoemde vrij oppervlakkig is en voor niet ingewijden dus acceptabel. Voor onze fractie ligt een en ander echter anders. Als wij de accountant moeten geloven - wij zien geen reden dit niet te doen - dan is

het binnen de organisatie een rotzooitje. De aangeleverde stukken zijn niet compleet en de controle op derden laat zeer te wensen over. Als de bevindingen van de accountant kloppen, geeft het jaarverslag dus totaal geen inzicht in wat zich het afgelopen boekjaar binnen de organisatie heeft afgespeeld. Van enige onderbouwing is geen sprake. Veel wordt genoemd, maar nergens kunnen we vaststellen wat er binnen een bepaald onderdeel van de organisatie werkelijk is gebeurd. Er is sprake van te veel mooie woorden die totaal geen betrekking hebben op het reilen en zeilen van het jaar 2002.

De staten dienen het functioneren van het college te beoordelen op de rechtmatigheid en de doelmatigheid. Het aanwijzen van een accountant is daarbij een hulpmiddel.

Op grond van een totaal eindoordeel van de accountant, moeten wij een oordeel geven. Voor het kunnen geven van een oordeel over de doelmatigheid van de organisatie is een managementletter onontbeerlijk. Wij hebben dan ook verzocht ons die managementletter toe te sturen. Ondanks dit verzoek houdt het college de managementletter achter en daarbij buiten de discussie dan wel het eindoordeel van de staten. Ook de managementletter 2001 is ons niet verstrekt. De managementletter is zonder meer onderdeel van het eindoordeel en kan niet los worden gezien van het accountantsrapport. Het college is hierin alleen volgend. Er zullen door de staten dan ook nadere afspraken met de accountant moeten worden gemaakt, welke afspraken moeten worden vervat in een controleverordening op grond van de Provinciewet. De staten - het geldt in ieder geval voor mijn fractie - ervaren dit jaar niet als een overgangsfase. We moeten niet het gevoel krijgen dat alles wat het college niet past, gemakshalve onder de noemer "overgangsfase" kan worden geplaatst. Gelet op de leeftijd van velen zou de overgang hun ook wel eens parten kunnen gaan spelen.

De staten worden gevraagd hun goedkeuring te geven en hun eventuele aanmerkingen samen te vatten in een kaderstellend advies.

Voorzitter. Ons valt op dat het positieve saldo over 2002 niet direct een verdienste is van het opereren van het college, maar direct kan worden toegeschreven aan derden, zoals de verhoogde uitkering uit het Provinciefonds, de extra middelen van Essent en de hogere opbrengst van de provinciale opcenten op de motorrijtuigenbelasting.

Bij het in acht jaar opgebouwde reservekapitaal van € 72 miljoen zetten wij vraagtekens. Een directe buffer van € 11,5 miljoen is een richting die deze staten in het verleden hebben aangegeven. In de stukken heb ik niet kunnen lezen dat de staten dit bedrag in de hoogte hebben bijgesteld. Drents Belang stelt dan ook voor een groot gedeelte van deze reserve in te zetten voor provinciale werken die structurele werkgelegenheid opleveren. Hierbij denken wij in eerste instantie aan het ouderenwerk, de gehandicaptenzorg, Staatsbosbeheer en een extra impuls voor het Fietspadenplan.

Voorzitter. Uit de cijfers blijkt dat het provinciale personeel zeer hoog is ingeschaald. Ondanks deze hoge inschaling, op grond waarvan wij enige expertise en kennis mogen verwachten, wordt toch nog veel geld uitgegeven aan het inhuren van externe deskundigheid. Hoelang denkt het college hiermee nog door te gaan? Het echte werk wordt gedaan door gemotiveerd personeel op de werkvloer. Nog even en wij hebben een personeelsbestand dat voor de meer dan de helft bestaat uit zeer hoog ingeschaalde medewerkers, terwijl het aantal mensen dat het echte werk moet doen, afneemt, hetgeen leidt tot een hogere werkdruk, wat weer leidt tot een hoger ziekteverzuim. Personeelsleden waar het management het niet mee kan vinden, worden uit de organisatie gezet. Zij gaan eerst tijdelijk met betaald verlof en na een poosje volgt dan het ontslag. Degenen die dit overkomt, zijn een illusie armer als het gaat om de provincie als werkgever.

Dan de cijfertjes waar het allemaal om gaat. Nog te weinig is inzichtelijk wat de relatie is tussen de beschikbaar gestelde financiële middelen en de geleverde prestaties.

De jaarrekening is een eindverantwoording. Daarom moet die jaarrekening, zoals de accountant aangeeft, een verantwoordelijkheid zijn voor alle afdelingen. Verder moet na inventarisatie van de huidige activiteiten en processen aan het beheerssysteem planning en control worden gewerkt. Ook de afschrijvingen moeten worden aangepast. Een provincie die werkt met geld van de gemeenschap, zal de risico's tot een minimum moeten terugbrengen. Het Noord-Nederlands Bureau voor Toerisme (NNBT) en *pro*^{BIS} zijn directe voorbeelden van hoe niet met gemeenschapsgelden dient te worden omgegaan.

De jaarrekening 2002 blijkt niet naadloos aan te sluiten op de begroting. Om hier meer informatie

uit te halen, zal de aansluiting beter moeten worden. Uit de cijfers blijkt duidelijk dat het overschot voor een groot deel aan derden is toe te schrijven en dat waar er sprake is van overschrijdingen dan wel missers, die het gevolg zijn van mismanagement. Met andere woorden: het college heeft nog veel te doen als het gaat om efficiënt werken en de staten moeten nog kritischer zijn op wat het college ze voorschotelt.

Wij willen op grond van de Provinciewet alles vernemen over het gerapporteerde in de managementletter inzake dualisering, planning en control in de provincie Drenthe, automatisering, inkoop van goederen en diensten, aanbestedingen, BTW-compensatiefonds, informatievoorziening grondexploitatie, administratie en follow up van de managementletter 2001. Tevens zullen voor 15 november a.s. financiële verordeningen moeten worden vastgesteld en vanaf de jaarrekening 2004 nieuwe regelingen met betrekking tot de vaststelling van de jaarrekening en inrichting van de begroting en de jaarstukken.

Ik neem aan dat wij op deze punten een voorstel krijgen.

De heer DIJKS: Mijnheer de voorzitter. Enkele fracties hebben nog opmerkingen gemaakt naar aanleiding van de discussie in de commissie. Ik meen in de commissie over *pro^{BIS}* goede afspraken te hebben gemaakt en aan die afspraken wil ik mij houden, net zoals de andere afspraken gehonoreerd zijn. Te zijner tijd komen wij hier dus over te spreken.

De heren Veenstra en Engels hebben de kwestie van het bovenformatieve personeel aan de orde gesteld. Dat is een hardnekkig probleem. Waarschijnlijk komt dat ook omdat het woord "bovenformatief" erop duidt dat het er niet bij hoort dat het een ongezond aanhangsel is. Niets is minder waar: het aantal fte's dat structureel gefinancierd wordt was op 31 december 2002 exact 499. Dat aantal blijft zo. Bij de 50 fte's die daarbovenop komen, betreft het mensen die op tijdelijke basis, op projectbasis in dienst zijn of bij de provincie gedetacheerd zijn. Maar de structurele bezetting gefinancierd uit de structurele middelen blijft beneden het aantal van 500 fte's. Het is niet zo dat de 50 mensen die hier extra rondlopen, niets doen. Zij doen uitstekend werk, zij worden op allerlei projecten ingezet of zijn gedetacheerd. Hun werkzaamheden lopen van de Sociaal-Economische Adviesraad voor Noord-Nederland tot

allerlei andere projecten en die werkzaamheden worden uit die posten gefinancierd.

Voorzitter. Ik hoop dat hiermee de discussie afgelopen is en dat het probleem weer aan de orde komt.

Voorzitter. Ik kom op de bijdrage van de heer Kloos. Uit zijn bijdrage blijkt dat het jammer is dat een woordvoerder in de staten geen lid is van de commissie waarin de voorstellen voorbesproken worden. De heer Kloos heeft toch enige informatieachterstand.

Ik voel mij niet geroepen die achterstand nu weg te werken, de heer Kloos kan het verslag van de commissievergadering nalezen.

De heer KLOOS: Als statenlid heb ik er gewoon recht op dat mijn vragen worden beantwoord. De heer Dijks moet zich geen grotere broek aanmeten dan hem toekomt.

De heer DIJKS: Ik doe de broek aan die mij past. In de commissie heb ik naar aanleiding van een opmerking van mevrouw Mulder uitvoerig over de managementletter gesproken. Bij wat toen is afgesproken, wil ik het nu gewoon laten.

De heer KLOOS: Ik heb het Presidium schriftelijk verzocht de managementletter aangeleverd te krijgen, ook die van 2002, plus de uiteindelijke rapportage over wat er met de managementletter van 2001 is gebeurd. Ik heb daar nul reactie op gekregen en dat vind ik zeer kwalijk.

De heer DIJKS: Maar het Presidium is niet het college.

Als ik de heer Kloos hoor, bekruipt mij het gevoel dat wij hier nog slechts enkele ogenblikken kunnen zitten omdat er een heel grote ramp staat te gebeuren. Ik ben trots op de medewerkers van dit huis. Wij hebben een uitstekende, heel platte organisatie, waarin heel direct wordt gewerkt, waarin het ziekteverzuim zeer laag en de instroom in de WAO 0,0% is. Ik ben er trots op dat wij zo'n organisatie hebben en dat...

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. Als de heer Dijks goed geluisterd heeft dan...

De VOORZITTER: Ik verzoek de heer Kloos pas te interrumperen op het moment dat de heer Dijks een zin heeft afgemaakt.

De heer DIJKS: Er zijn afspraken gemaakt die in de commissie aan de orde zijn geweest. De staten zullen die te zijner tijd ontvangen.

De heer KLOOS: Als de heer Dijks goed geluisterd had, had hij kunnen horen dat ik kritisch was over het management. Over de mensen op de werkvloer, dus degenen die het werk moeten doen, ben ik alleen maar positief geweest.

De heer DIJKS: Ik maak geen uitzondering. Ik noem de hele organisatie en ik herhaal dat het college trots op deze organisatie is.

De heer KLOOS: Ik kan hierin voor een groot gedeelte meegaan, maar maak een uitzondering voor het management.

De heer DE HAAS: Ik heb nog een opmerking gemaakt over het treasury-beleid per kwartaal. Wil de heer Dijks hierop nu nog ingaan of doet hij dat in een later stadium?

De heer DIJKS: Ik meen dat over het treasury-beleid hele goede afspraken bestaan. Ik heb op dit niet helemaal paraat hoe het precies zit. De heer Boerland heeft nog gevraagd hoe het met de rekenkamer zit. Kortgeleden heeft in dit huis een sessie plaatsgevonden, waarop door het Interprovinciaal Overleg de rekenkamer is toegelicht. In de vergadering van 17 december zal een voorstel van het Presidium aan de orde zijn.

De VOORZITTER: De heer De Haas krijgt ongetwijfeld nog antwoord op zijn vraag.

TWEEDE TERMIJN

De heer ENGELS: Mijnheer de voorzitter. Ik kom nog even terug op het punt van de boventalligheid. De gedeputeerde stelt voor op basis van zijn antwoord de discussie hierover te sluiten. Mijn fractie gaat daar niet in mee. Ik heb er overigens ook geen behoefte aan een uitgebreide discussie op dit moment, ik volsta met de opmerking dat de gedeputeerde alleen maar heeft herhaald wat in de brief van 6 november staat, namelijk dat de term bovenformatief niet negatief bedoeld is. Ik ben dat op zich met hem eens, maar als ik kijk naar de cijfertjes en tabelletjes betreffende de overcapaciteit, kom ik niet tot de conclusie dat er structureel mensen worden betaald die precies in

het plaatje passen. Wat mij betreft, komt er dus toch nog een vervolgdiscussie. Mijn fractie zal zich nog beraden over het hoe, maar de illusie van de gedeputeerde dat de discussie hiermee is afgesloten, wil ik op dit moment al wegnemen.

De heer KLOOS: Voorzitter. Ik neem aan dat ik op de vragen die ik in eerste termijn heb gesteld, een schriftelijk antwoord krijg.

De heer DIJKS: Mijnheer de voorzitter. Ik ben het van harte met de heer Engels eens dat altijd gediscussieerd kan worden, maar ik wil discussies waarin de indruk wordt gewekt dat boventalligheid hetzelfde is als overcomplete aan mij voorbij laten gaan. Ik ben verder altijd van harte bereid tot discussie, want de mensen die zogenaamd boventalig zijn, vervullen een nuttige functie. Over de structurele betaling zal het college zich aan de met de staten gemaakte afspraken houden. Voorzitter. Ik moet de heer Kloos teleurstellen als hij denkt een schriftelijk antwoord te krijgen. In deze plenaire vergadering discussiëren wij met elkaar en ik ben niet van plan daar nog eens schriftelijke informatie aan toe te voegen, tenzij dat de wens is van de totale staten.

Vervolgens besluiten de staten zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel van het college.

2. Het voorstel van GS van 7 mei 2003, kenmerk 19/6.8/2003004267, 4e wijziging provinciale begroting 2003

(statenstuk 2003-65)

met het op dit punt betrekking hebbende verslag van de Statencommissie BFE van 4 juni 2003.

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. Ook dit stuk is redelijk uitvoerig besproken in de Statencommissie BFE. In die vergadering heeft CDA gevraagd wat met het bedrag van € 40.000,- voor de Stichting Landschapsbeheer Drenthe gebeurt. Op 3 juni hebben wij hierover een brief gekregen, waarin staat dat de subsidie eigenlijk al is toegekend en wij hebben kunnen lezen dat GS kunnen beslissen over een bedrag tot € 23.000,-. Is het dan wel correct dat het college via een begrotingswijziging een dergelijke uitgave opvoert? Naar mijn mening had dit voor-

stel in de Statencommissie MWG besproken moeten worden. Ik vind dit een gemiste kans en dat wilde ik hier toch even duidelijk naar voren brengen. Ik ben benieuwd naar de reactie van het college.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. In dit voorstel wordt ook goedkeuring gevraagd voor uitgaven waarvan de onderbouwing niet altijd even uitgebreid is. Als voorbeelden noem ik de subsidies aan de Stichting Landschapsbeheer Drenthe en de Stichting Exploitatie Regionaal Motorsportcentrum Steenbergerveld. Ook wij pleiten ervoor dergelijke uitgaven via een apart statenstuk voor te leggen.

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. Ik sluit mij bij deze vragen aan.

De heer DIJKS: Mijnheer de voorzitter. Ik begin met de opmerking van mevrouw Mulder. De regel is dat het college een uitgave kan doen tot € 23.000,--. In bijzondere gevallen kan het college echter van die regeling afwijken en dit was vanwege het spoedeisende karakter zo'n bijzonder geval. Maar de regel is dat als het om een bedrag hoger dan € 23.000,-- gaat, de staten een voorstel voorgelegd krijgen. Als het college zich hieraan niet meer wenst te houden, moet het met de staten overleggen over nieuwe spelregels.

Mevrouw MULDER: Waar staat dan dat GS in uitzonderlijke gevallen kunnen besluiten over een hoger bedrag? Het budgetrecht ligt toch bij de staten?

De heer DIJKS: Dat is ook zo. Maar in bijzondere gevallen moet het college soms snel handelen. Dat is in dit geval gebeurd. Maar normaal gesproken krijgen de staten voor elke aanvraag boven het bedrag van € 23.000,-- een voorstel voorgelegd, dat is de regel.

Mevrouw MULDER: Blijft mijn vraag waar staat dat GS het recht hebben om zelf een afweging te maken en voorbij te gaan aan het budgetrecht van de staten.

De heer DIJKS: Ik kan niet het artikel noemen.

De heer ENGELS: Voorzitter, mag ik de gedeputeerde op de van mij bekende wijze helpen? In de

commissie heeft de heer Harleman gezegd dat het college op het verkeerde spoor zit als het gaat om het zonder enige grondslag beschikken over geld, ook als het gaat om bedragen beneden € 23.000,--. De heer Huizing heeft toen gevraagd om spelregels over hoe met die gemandateerde bevoegdheid wordt omgegaan. Vervolgens hebben wij allerlei spelregels gekregen over het omgaan met het Fonds flexibel beleid - waarvoor hartelijk dank, maar die hadden wij al - maar de vraag van mevrouw Mulder blijft nog steeds relevant. In welke regeling of verordening is vastgelegd waar de marges van het college liggen? Naar mijn mening had de heer Harleman gelijk toen hij zei dat de vrijheid van het college zich alleen uitstrekt tot de bedragen die reeds door de staten zijn gevoteerd. Als ik het mis heb, zie ik dat graag op papier. Er is een regeling en misschien is het goed dat wij die alsnog op papier krijgen. Het gaat ons dus niet om de spelregels waar wij niet om gevraagd hebben.

De heer DIJKS: In artikel 5 van de Algemene subsidieverordening 1997 wordt het bedrag van € 23.000,-- genoemd.

Mevrouw MULDER: Maar het gaat nu om een bedrag dat het bedrag van € 23.000,-- overstijgt.

De heer DIJKS: Dat is mij duidelijk. Wij zullen met het Presidium nog eens van gedachten wisselen, hoe wij daar in de toekomst mee om moeten gaan.

Mevrouw MULDER: Ik zie graag het artikel waarop de gedeputeerde zich baseert wanneer hij zegt dat het college in uitzonderlijke gevallen tot een X-bedrag kan gaan.

De heer DIJKS: Dat artikel ken ik niet, heb ik al gezegd. Maar soms moet er bestuurd worden en dan moet het college handelen.

Mevrouw MULDER: De gedeputeerde kent het artikel dus niet, maar hij beroept zich er wel op. Dat vind ik toch wel heel bijzonder.

De heer ENGELS: Als het college nu aangeeft dat het überhaupt niet meer buiten de staten om bedragen, ook geen bedragen lager dan € 23.000,--, gaat besteden als de staten niet in een eerder stadium een bedrag hebben gevoteerd, hoef ik die

regels niet meer te hebben. Misschien kan het zo afgesproken worden.

De heer DIJKS: Voorzitter. Ik wil graag nader met het college en met het Presidium bespreken, hoe het in de toekomst geregeld gaat worden.

Mevrouw MULDER: Krijgen wij dan voor de volgende vergadering dit schriftelijk gerapporteerd?

De heer DIJKS: Ik heb aangegeven dat het college graag met het Presidium in discussie gaat over hoe het geregeld moet worden. De staten krijgen dan te zijner tijd een voorstel.

Vervolgens besluiten de staten zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel van het college.

3. Het voorstel van het Presidium van PS van 11 juni 2003, kenmerk 2003005150, Verordening onderzoekscommissie

(statenstuk 2003-68)

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Ik heb geconstateerd dat in statenstuk 2003-71, Instelling Onderzoekscommissie NNBt staat dat naast leden ook plaatsvervangende leden worden aangewezen, terwijl die mogelijkheid in de Algemene verordening die toch de basis is, ontbreekt. Kan dat zo blijven, of is het verstandig de Algemene verordening te amenderen? Als het laatste het geval is, heb ik al een amendement klaar.

De heer DE HAAS: Voorzitter. Als ik het goed zie, moet aan artikel 5 het kiezen van een voorzitter worden toegevoegd.

De heer LOOMAN: Mijnheer de voorzitter. Mijn reactie op de opmerking van de heer De Haas is dat het benoemen van een voorzitter in artikel 3 is geregeld. In tweede lid van dat artikel staat dat de staten de leden alsmede de voorzitter van de onderzoekscommissie benoemen. Bij de voorbereiding van dit stuk heeft het Presidium geanticipeerd op de aankondiging van een aantal fractievoorzitters dat zij graag zagen dat ook plaatsvervangende leden konden worden aangewezen. Om problemen bij de behandeling van het volgende statenstuk te voorkomen, lijkt het mij goed dat het door de heer Dohle aange-

kondigde amendement wordt ingediend, waarna wel blijkt of de staten het willen overnemen.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Ik geloof dat ik met een heel korte toelichting kan volstaan. Het is gewoon praktisch om bij de benoeming van leden ook meteen de plaatsvervangers te benoemen. Wij weten immers allen dat een goede gezondheid geen vanzelfsprekendheid is.

De VOORZITTER: Maar u moet het amendement wel even voorlezen.

De heer DOHLE: Neem me niet kwalijk. Het amendement dat wordt gesteund door de fracties van VVD, PvdA, ChristenUnie en CDA, luidt als volgt.

Amendement A

PS van Drenthe in vergadering bijeen op woensdag 25 juni 2003 ter behandeling van de ontwerp-Verordening onderzoekscommissie;

besluiten inzake artikel 3 van bovengenoemde ontwerp-regeling:

- *in tweede lid na de zinsnede "de leden" in te voegen de zinsnede "en plaatsvervangende leden";*
- *in derde lid na de zinsnede "elk een lid" in te voegen de zinsnede "en een plaatsvervangend lid";*
- *een nieuw vierde lid toe te voegen: "Voor de toepassing van deze verordening en de Provinciewet wordt onder "leden" mede verstaan "plaatsvervangende leden".*

Toelichting: om de werkzaamheden van de onderzoekscommissie naar behoren te laten verlopen, is het noodzakelijk dat een lid bij afwezigheid kan worden vervangen door een ander lid uit zijn fractie. Het plaatsvervangend lid wordt evenals het lid op voordracht van de fractievoorzitter benoemd door PS. Voor hem gelden onverkort de bepalingen van deze verordening (bijvoorbeeld geheimhouding) en de Provinciewet, ook al heeft hij nog niet daadwerkelijk deelgenomen aan de vergaderingen van de onderzoekscommissie.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat het amendement voldoende wordt ondersteund en daarom deel uitmaakt van de beraadslagingen.

Ik heb van de heer Looman begrepen dat het Presidium dit amendement van harte ondersteunt. Mag ik aannemen dat dit ook voor alle leden van de staten geldt? Naar mij blijkt, is dit het geval. Dan constateer ik dat het amendement met algemene stemmen is aangenomen.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. Ik wil nog even ingaan op het antwoord van de heer Looman. Misschien is het kinderachtig, maar ik vraag mij af hoe de voorzitter die volgens artikel 3, tweede lid, door PS wordt benoemd, in functie komt. Wordt hij benoemd op voordracht van de fractievoorzitters of op voordracht van de leden van de commissie? Als het laatste het geval is, moet de verkiezing geregeld worden in artikel 5.

De heer LOOMAN: Mijnheer de voorzitter. De voorzitter wordt door de staten gekozen, maar er moet natuurlijk wel een voordracht zijn. Die voordracht wordt gedaan door de fractievoorzitters en de staten kiezen.

Vervolgens besluiten de staten zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel van het Presidium.

4. Het voorstel van het Presidium van PS van 23 juni 2003, kenmerk 2003005714, Instelling Onderzoekscommissie NNBT

(statenstuk 2003-71)

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. Wij hebben al in een vroeg stadium aangegeven, hoe wij aankijken tegen een onderzoekscommissie. Het lijkt ons wel goed dat zo'n commissie er komt, maar die commissie moet wel onafhankelijk zijn. Ik wil de gang van zaken om tot de samenstelling van de commissie en haar voorzitter te komen, nog wat nuanceren. De uitkomst van het werk van deze commissie lijkt mij bij voorbaat al bekend en die zal ik de commissie na het weekend doen toekomen.

De heer ENGELS: Mijnheer de voorzitter. Na dit bericht aarzel ik of het nog wel zin heeft iets over dit statenstuk te zeggen. Het onderzoeksrecht is ingevoerd als een noodzakelijk middel ter versterking van de controlerende rol van de staten, controlerend ten opzichte van het college, zeg ik er heel nadrukkelijk bij. Dat

betekent dat wat mijn fractie betreft dat onderzoeksrecht zich ook primair moet richten op die controle en met name op de controle op het door het college gevoerde beleid. Dat betekent dat het onderzoeksonderwerp dat wij nu gaan vaststellen, heel specifiek betrekking moet hebben op dat collegebestuur. Dat was ook precies de bedoeling van de wetgever en van de staatscommissie. Mijn fractie heeft altijd gezegd dat controle spiegelt met verantwoordelijkheid. Met deze zienswijze zijn wij de discussie ook ingegaan. Dit betekent dat het onderzoek dat nu gaat plaatsvinden zich naar onze mening niet in het algemeen op het NNBT moet richten, of op het NNBT als zodanig, maar heel specifiek op het provinciale beleid en met name het collegebeleid. Het onderzoek moet zich dus vooral richten op de informatievoorziening aan PS en de rechtvaardiging van de verstrekte subsidies.

De heer DOHLE: Maar heeft niet alles zijn eigen kader en geldt dit dan ook niet voor een bestuur? Neemt een bestuur geen beslissingen die in relatie staan tot zijn omgeving, in dit geval het NNBT? Moeten daarom, willen wij die beslissingen op hun juiste waarde wegen, de beslissingen niet in een brede context worden gezien?

De heer ENGELS: Dat hangt af van wat de heer Dohle verstaat onder "brede context". Ik vind elke context prima zolang die maar relevant is en primair betrekking heeft op het handelen van het college. Dat is namelijk de invalshoek van waaruit wij als staten opereren, dat is onze controlerende rol. Als de heer Dohle bedoelt aan te geven dat het voor de staten interessant zou zijn een onderzoek te doen naar hoe in het algemeen de Werdegang van het NNBT is geweest, mag dat wat mij betreft best - er zitten zeer bekwame en ijverige lieden in de commissie - maar het punt van mijn fractie is dat het er uiteindelijk om gaat, hoe wij oordelen over het optreden van het college. Dat is namelijk de crux van de controlerende rol. Dat hebben wij vanaf het begin benadrukt en dat doe ik vandaag weer. Ik zie ook niet direct licht tussen de opvatting van de heer Dohle en die van mij, maar ik kan mij natuurlijk vergissen. Voorzitter. Ik ben van mening dat de commissie, hoe haar opdracht uiteindelijk wordt geformuleerd - wij hebben daarvoor een voorzet gekregen en of daarover nog een discussie komt, wacht ik rustig af - niet alleen moet kijken naar de pure informa-

tievoorziening en naar de algemene feitelijke ontwikkeling, maar vooral ook moet kijken hoe het college op het punt van het beleid inzake het NNBT heeft gehandeld en dan niet alleen op basis van de al dan niet beschikbare informatie, maar ook los daarvan. Dat is namelijk de crux van politieke verantwoordelijkheid.

Ik wil de commissie uitnodigen zeker ook conclusies te verbinden aan het onderzoek, omdat dat voor de publieke verantwoording van belang is, maar ik zeg er onmiddellijk bij dat als het gaat om het vellen van een politiek oordeel over die conclusies dat oordeel door PS moet worden geveld. Ik herhaal nogmaals dat wij in deze discussie de primaire betekenis van de politieke verantwoordelijkheid van GS en met name van de eerst verantwoordelijk gedeputeerde vanaf het begin voorop hebben gesteld. Bij de bespreking van de uitkomsten van het rapport van de commissie zal dat, zo zeg ik in alle rust, niet anders zijn.

Wij hebben ons vooral om praktische redenen niet aangemeld voor deelname aan de commissie. Met betrekking tot de samenstelling van de commissie en het voorzitterschap wil ik opmerken dat het ons deugd doet dat de in het informele voortraject afgegeven signalen over de noodzaak van een zo objectief en onafhankelijk mogelijk invulling, althans voor een deel, in zeer vruchtbare aarde zijn gevallen.

De heer BAAS: Mijnheer de voorzitter. De burger moet kunnen rekenen op een betrouwbare overheid. Dat geldt niet in het minst de wijze waarop de overheid omgaat met de publieke middelen. Ook de provincie verleent zowel structureel als incidenteel subsidies aan instellingen met het oog op de realisatie van doelstellingen die gericht zijn op het algemeen maatschappelijk nut.

Het belang, het maatschappelijk nut van de toeristische en recreatieve sector is groot, zeker voor deze provincie met haar grote kapitaal aan natuurschoon, rust en ruimte. De ontwikkeling van deze sector mag ons wat waard zijn, niet in het minst omdat deze sector één van de belangrijkste economische pijlers is van de Drentse economie. Naast het kapitaal dat hier door het bedrijfsleven in wordt gestopt, kan dus ook een bijdrage van de overheid zeer goed te rechtvaardigen zijn. Daarom ook onze betrokkenheid als provincie bij het NNBT, een belangrijke schakel in die toeristisch-recreatieve sector. Wat ons betreft, was het NNBT een behoorlijk subsidiebedrag waard.

Wat is echter het uiteindelijke rampzalige resultaat? Een debacle. Tonnen euro's verdampt, het NNBT failliet en bijna was ook de belasting betalende burger zijn vakantie en zijn vakantiegeld kwijt. Dat kan nooit de bedoeling zijn. Daarom steunt mijn fractie dit onderzoek als onderdeel van de controlerende taak van PS. Dat zijn wij naar de burgers toe ook verplicht. Het gaat om onze geloofwaardigheid als vertegenwoordigers van die burgers. Daarom is het een goede zaak dat het onderzoek zich ook uitstrekt over het handelen van PS en niet beperkt blijft tot een onderzoek naar de handelwijze van het college.

Verantwoordelijkheid, integriteit, een zorgvuldige en adequate controle en nagaan waar en hoe de zaak uit de bocht is gevlogen, een zorgvuldig en uitgebreid onderzoek over de periode na 1 oktober 2002 is wat ons betreft een must. Wij vragen om een voortvarende aanpak en wij vragen om discretie van de commissie naar alle betrokkenen toe. Het plan van aanpak zal zeker ook aan deze criteria moeten voldoen.

De commissie staat voor een belangrijke en verantwoordelijke taak. Wij hopen dat de commissie boven water zal krijgen wat wij graag willen weten, dus waar dingen fout zijn gegaan en wat hier voor de toekomst van geleerd kan worden. Over de feiten, conclusies en aanbevelingen zullen de staten straks een debat voeren en een oordeel vellen.

Wij willen de commissie graag nog enkele zaken meegeven. Kies een goed en betrouwbaar bureau, ga daarbij niet over één nacht ijs. Laat het optreden gekenmerkt worden door integriteit en vertrouwenwekkendheid, zodat de medewerking van betrokkenen zoveel mogelijk verzekerd is en wees heel zorgvuldig in de communicatie. Mijn fractie gaat akkoord met deze commissie en ook met de samenstelling ervan. Wij zijn wel wat sceptisch over het budget van € 50.000,--. Wij hopen dat, als een extern bureau wordt ingeschakeld, binnen dat bedrag wordt gebleven.

(Voorzitter: de heer Looman.)

De VOORZITTER: Ik schors de behandeling van dit statenstuk en geef het woord aan de heer Ter Beek.

De heer TER BEEK: Mijnheer de voorzitter, dames en heren. De afgelopen jaren hebben wij voor en in het provinciehuis een aantal malen een

oploop meegemaakt van boze burgers. De ene keer ging het om boeren en een andere keer om buschauffeurs en nog een andere keer om muskusrattenvangers, maar altijd ging het om onderwerpen die in noordelijk verband speelden. Deze boze mensen hadden daarom net zo goed naar het provinciehuis in Groningen kunnen gaan, maar zij kwamen naar het provinciehuis in Assen. Dat was omdat zij altijd één man wilden spreken: Sipke Swierstra. Met hem wilden zij zaken doen. Sipke Swierstra, een markant bestuurder die bestond, die bestaat en waar men niet omheen kán of niet omheen wil.

Sipke Swierstra is inmiddels ruim twintig jaar volksvertegenwoordiger geweest. Hij was eerst acht jaar lid van de gemeenteraad van Assen, kwam in 1991 in de staten van Drenthe en werd gemakshalve ook maar onmiddellijk gedeputeerde. Het zijn van statenlid en gedeputeerde ging toen nog samen. Sinds 1991 heeft Sipke een grote mate van continuïteit tentoongespreid, want hij heeft al die jaren, tot op de dag van vandaag, min of meer dezelfde portefeuille gehad: openbaar vervoer, verkeer, wegen en kanalen, water. Sipke is in die portefeuille gegroeid. Sommige onderdelen van zijn portefeuille nam hij misschien wel een beetje al te letterlijk met name de portefeuille water gelet op zijn spraakwaterval van tijd tot tijd, maar Sipke beheerste en beheerst nog steeds als geen ander de materie. Hij is een markant bestuurder waar je niet omheen kunt, een markant bestuurder die ook het nodige teweeg heeft gebracht. Ik denk in dit verband aan de fusie van de waterschappen, aan de marktwerking in het openbaar vervoer en aan nog een heleboel dingen meer. Sipke is ook al enige jaren waarnemend commissaris. Hij heeft de portefeuille buitenland gehad en de portefeuille bestuur gedaan. Kortom, hij is breed inzetbaar en ook breed beschikbaar en breed aanspreekbaar: een bestuurder uit het goede hout gesneden.

Aan zijn volksvertegenwoordigerschap is een eind gekomen; dat is een resultaat van het dualisme. Het is niet langer mogelijk om het statenlidmaatschap, het volksvertegenwoordigerschap te combineren met het gedeputeerdeschap. Dat betekent dat Sipke, nog midden in het openbaar bestuur en wat ons betreft nog heel lang werkzaam in het openbaar bestuur, een eind heeft moeten maken aan een lange periode van volksvertegenwoordiger zijn, meer dan twintig jaar.

Dat betekent dat het Hare Majesteit heeft behaagd om Sipke Swierstra te benoemen tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

(Applaus. Hierna speldt de heer Ter Beek de heer Swierstra de versierselen, behorend bij het lidmaatschap in de Orde van Oranje-Nassau op en overhandigt hij hem een bos bloemen.)

(Voorzitter: de heer Ter Beek.)

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Swierstra.

De heer SWIERSTRA: Mijnheer de voorzitter. Een enkele keer lukt het om mijn spraakwaterval te laten stoppen.

Wie mij beter kent, weet dat ik er niet zo best tegen kan de zaken niet zelf in de hand te hebben. Maar het is gelukt, want ik wist inderdaad van niets en ik had op geen enkele wijze verwacht dat wat zich nu heeft voorgedaan op een moment als dit zou gebeuren. Maar misschien is het daarom wel extra aardig even stil te staan bij de lange periode die ik onder andere in dit gebouw en met velen van de hier aanwezigen heb mogen doormaken.

Ik zal nu geen toespraak houden. Ik wil wel de voorzitter danken voor het op deze wijze aanbieden van deze onderscheiding en uiteraard dank ik Hare Majesteit en al degenen die aan dit moment hebben bijgedragen.

Ik weet nu ook waarom ik, terwijl ik boven nog snel even wat wilde doen, van Ingrid Philips een telefoontje kreeg met het verzoek even snel naar de statenzaal te komen. Toen ik hier binnenkwam, vroeg ik daarom mijn collega's wat er aan de hand was. Het antwoord was dat er niets was, maar toen ik plotseling wat familie zag zitten, moest ik wel vrezes zelf het slachtoffer te zijn. Zeer bedankt en ik heb op mijn terugweg naar de statenzaal gezien dat er wat in de ontvangstruimte staat. Daar mogen jullie allemaal van gaan genieten.

(Applaus.)

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 10.40 tot 11.05 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van statenstuk 2003-71.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Ik wil beginnen met melding te maken van de inhoud van een boodschap die ik zojuist per SMS heb ontvangen. Klaas Smidt laat weten op het punt te staan om naar huis te gaan. Hij dankt alle leden van de staten voor de vriendelijke reacties en hij meldt de nieuwe periode in te gaan met een kin van staal.

Voorzitter. Ik maak er geen geheim van dat de VVD het voorliggende statenstuk wil aanscherpen. Niet om de opdracht te beperken, maar om op een zo zuiver mogelijke manier een zo goed mogelijk antwoord te krijgen op de vragen van de staten. Goede vragen leiden nu eenmaal tot betere antwoorden.

Het leek een weerbarstige opdracht te zijn die behalve op monistische hobbels - voor sommigen komt het meedenken uit verdachte hoek - is gestrand op gebrek aan tijd om te overtuigen. Omdat wij geen start van de onderzoekscommissie willen met een discussie over wat precies de vragen zijn die wij beantwoord willen hebben en hoe wij dat het beste kunnen aanpakken, zal ik mij nu beperken tot het doen van een aantal aanbevelingen voor de nieuwe commissie. Dat is niet heel erg, want onze zienswijze past op hoofdlijnen binnen het voorstel dat voorligt.

Een belangrijke overweging van de VVD betreft het dossieronderzoek. Wij denken dat het voor de onafhankelijkheid en slagvaardigheid beter is de feitenstroom door een extern bureau op een rij te laten zetten. Drie van de vijf kandidaat-leden hebben in het verleden recreatie en toerisme in portefeuille gehad. Omdat de selectie van relevante feiten door de commissie wordt gedaan, zou later altijd nog door derden de suggestie gewekt kunnen worden dat er selectief is gewerkt. Dit gevaar wordt ondervangen als de opdracht naar een extern bureau gaat.

Dat de zuiverheid van werken niet ter discussie staat, is voor de VVD een zeer belangrijk punt. Het argument van belangenverstrengeling mag op geen enkele wijze een rol gaan spelen. Om die reden zal de heer Bomhof niet namens de VVD in de commissie zitting nemen. Zowel de fractie als de heer Bomhof zelf heeft nadrukkelijk deze

keuze gemaakt. Wij schuiven de heren Roeles en Boerland, beiden nieuw in deze staten, naar voren als respectievelijk lid en plaatsvervangend lid. Ik ga er daarbij van uit dat ook door de fractie van GroenLinks goed is nagedacht over hun kandidaat. Voor de ChristenUnie zijn de keuzemogelijkheden te beperkt, daarvoor hebben wij begrip. Een tweede punt betreft de geheimhouding. Het zou in onze ogen goed zijn deze zo uit te breiden dat over de werkzaamheden van de commissie naar buiten toe alleen de voorzitter, of bij diens afwezigheid zijn plaatsvervanger, mededelingen doet. Informatie over wat zich binnen de commissie afspeelt, hoort niet naar buiten te komen dat ondergraaft de statuus van de commissie.

Onze derde aanbeveling betreft de oordelen van de commissie; de heer Engels heeft daar ook al op gedoeld. Het lijkt ons verstandig dat de scheiding tussen het politieke oordeel van de staten, het doen van aanbevelingen en het trekken van conclusies scherp en duidelijk is. Dat de commissie bij onderzoek, interviews en hoorzittingen zoveel mogelijk als geheel optreedt en werkt volgens een vast protocol, ligt wat ons betreft in het verlengde van de eerder door mij genoemde aanbevelingen om de onafhankelijkheid te waarborgen. Wat de VVD betreft, mag de commissie tenslotte ook best bekijken of de gevolgde manier van controleren de goede was. Dit is in wezen een uitbreiding op het nu voorliggende voorstel.

Ook in de toekomst zullen wij nog best eens geconfronteerd worden met instellingen die ondanks flinke subsidiestromen toch in zwaar weer terechtkomen. Het zou goed zijn te weten hoe monitoring van deze instellingen het beste aangepakt kan worden en of de controle op de geleverde informatie adequaat is. Noem het maar een leereffect. Het is voor ons duidelijk dat de onderzoekscommissie een zware en verantwoordelijke taak tegemoet gaat. Wij wensen haar daarbij veel wijsheid en saamhorigheid toe. Daarbij zullen wij het plan van aanpak met aandacht lezen, uiteraard mede om te zien wat er van onze aanbevelingen is opgenomen. Succes!

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. Het CDA kan zich vinden in het stuk dat voorligt. De zaken die door de heer Dohle genoemd zijn, kan de commissie in haar beoordeling meenemen. Het is voor de staten nieuw dat zo'n commissie wordt ingesteld. Ik ben heel benieuwd hoe de

commissie haar weg gaat vinden.

Ik wens de commissie bij het uitvoeren van deze grote klus veel wijsheid en objectiviteit toe. Wij zien het vervolg met belangstelling tegemoet.

De heer VEENSTRA: Mijnheer de voorzitter. In de lijn van de motie die in de vergadering van mei statenbreed is aangenomen, ligt nu de opdracht voor de onderzoekscommissie inzake het NNBT voor. Bij het vaststellen van een opdracht als deze is het belangrijk een balans te vinden tussen een duidelijke opdracht en een zekere ruimte voor de commissie. De PvdA-fractie wil de commissie duidelijk wat ruimte laten en wat ons betreft, beperkt de opdracht zich tot de werkwijze, het budget en de ondersteuning.

In het verlengde van de onderzoeksopdracht willen wij nog het volgende benadrukken. Het mag helder zijn dat de commissie conclusies gaat trekken, maar geen politiek oordeel geeft. Dat laatste is voorbehouden aan de staten. De commissie kan wel aanbevelingen meegeven voor de toekomst. Het leek ons goed om de woordvoering van de commissie in eerste instantie over te laten aan de voorzitter. Uiteraard kan en moet de commissie voor het onderzoek externe deskundigen inschakelen. Gelet op de tijd en de objectiviteit zal dit ook nodig zijn. De commissie zal een protocol opstellen van waaruit zij opereert. Wij verwachten dat het plan van aanpak voor het onderzoek op korte termijn naar de staten wordt gestuurd.

Wat de samenstelling van de commissie betreft: de fractie van de PvdA onderschrijft dat de indieners van de motie zitting hebben in die commissie en dat de commissie verder wordt gecompleteerd door vertegenwoordigers van de grootste oppositiepartijen. Gezien het tijdsbeslag en de intensiteit van de werkzaamheden is het goed dat er plaatsvervangers voor de commissieleden zijn voorgedragen.

De heer Beerda is kandidaat-voorzitter van de commissie. Gezien zijn achtergrond, kwaliteit, inbreng en deskundigheid is hij ons inziens een zeer goede kandidaat. Daarbij speelt ook nog dat de heer Beerda pas in maart jl. in de staten is gekozen en daardoor met een zekere objectiviteit naar het dossier uit het nabije verleden kan kijken. Voorzitter. De fractie van de PvdA gaat akkoord met de voorliggende onderzoeksopzet, met de voorgestelde commissieleden en met de voorgestelde voorzitter. Wij achten deze commissie zeer

wel in staat om op een gedegen wijze het onderzoek te verrichten en een balans te vinden tussen een ruime opdracht en een zorgvuldige werkwijze.

De heer LOOMAN: Mijnheer de voorzitter. Het lijkt mij niet nodig namens het Presidium een inhoudelijke reactie te geven op de naar voren gebrachte politieke standpunten. Het Presidium heeft getracht de totstandkoming van deze commissie alleen procedureel te begeleiden.

TWEEDE TERMIJN

De heer ENGELS: Mijnheer de voorzitter. Ik wil beginnen met het uitspreken van mijn waardering voor de inbreng van de fractie van de VVD, met name op het punt van de samenstelling van de commissie. Ik denk dat met die inbreng een wezenlijke bijdrage is geleverd aan een stukje essentiële objectiviteit en onafhankelijkheid. Misschien zit de heer Dohle niet op een antwoord van de fractie van GroenLinks te wachten op zijn expliciete vraag, maar ikzelf heb er wel behoefte aan te horen of bij die fractie nog een denkproces op gang is gekomen.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Mijn opmerkingen zijn al door de heer Engels gemaakt.

De heer BLANKSMA: Mijnheer de voorzitter. Ik kan de heer Engels vertellen dat het denkproces binnen de fractie van GroenLinks voortdurend gaande is zeker ook over dit onderwerp. Er zitten natuurlijk verschillende kanten aan de kandidatuur voor een commissie als er nu komt. Aan de ene kant speelt de objectiviteit een belangrijke rol, maar aan de andere kant kan het ook heel nuttig zijn dat mensen die het proces van heel dichtbij hebben meegemaakt en dus over een grote dossierkennis beschikken, zitting hebben in die commissie. Zeker nu de VVD haar oorspronkelijke kandidaat heeft vervangen, zal de meerderheid van de commissieleden niet direct bij de voorgeschiedenis betrokken zijn geweest. Ik zie dan ook geen reden om onze kandidaat te vervangen.

De VOORZITTER: Ik stel de staten voor over te gaan tot instelling van de commissie.

Op voordracht van de fracties worden voor benoeming in de Onderzoekscommissie NNBT de volgende leden voorgedragen: de heer Beerda

met als plaatsvervanger mevrouw Huisman, de heer Roeles met als plaatsvervanger de heer Boerland, de heer Zomer met als plaatsvervanger mevrouw Mulder, de heer Langenkamp met als plaatsvervanger de heer Kuiper en de heer Wendt met als plaatsvervanger de heer Baas.

Naar mij blijkt nemen de voorgestelde leden hun benoeming aan. Dan zijn zij hierbij benoemd.

Als voorzitter van de onderzoekscommissie wordt de heer Beerda voorgedragen.

Naar mij blijkt wordt ook met deze benoeming ingestemd. Ik wens de heer Beerda heel veel succes, voortvarendheid en zorgvuldigheid.

Op zijn verzoek geef ik nu het woord aan de heer Beerda.

De heer BEERDA: Mijnheer de voorzitter. In de statenvergadering van april hebt u een interruptie van mij betiteld als mijn maidenspeech en ik stel voor mijn inbreng van vandaag dan maar mijn junior speech te noemen. Ik hoop overigens dat mijn final speech nog heel lang op zich laat wachten.

Ik wil mijn dank uitspreken voor het vertrouwen dat de collega-statenleden in mij stellen en ik ben maar zo vrij die dank ook namens de hele commissie uit te spreken.

Ik zal proberen de commissie op zo kort mogelijke termijn bijeen te krijgen om te gaan werken aan een plan van aanpak. Gelet op de inbreng van de staten zullen daarin in ieder geval de volgende punten meegenomen worden.

- De commissie zal met conclusies en aanbevelingen komen maar niet met een politiek oordeel.
- De commissie zal voortvarend, discreet en met veel integriteit aan de slag gaan.
- De commissie zal zorgvuldig bekijken welk extern bureau bij het onderzoek kan worden betrokken om op die manier nog een extra dosis objectiviteit te bereiken.
- De commissie zal haar mededelingen via één kanaal naar buiten brengen en zal daarbij vermijden dat andere zaken naar buiten komen.
- De commissie zal proberen te werken aan een vast protocol voor alles wat zij gaat doen.

- Als er leermomenten blijken te zijn voor de toekomst - bijvoorbeeld hoe monitort de provincie de gelden waarmee zij de boer opgaat - zullen die in het plan van aanpak worden meegenomen.

Wanneer het plan van aanpak de staten bereikt, kan ik nu nog niet zeggen, maar het zal er op korte termijn zijn. De staten kunnen ervan uitgaan dat de commissie haar uiterste best zal doen om de feiten op een juiste wijze boven tafel te krijgen.

5. Vervallen.

6. **Het voorstel van het Presidium van PS van 10 juni 2003, kenmerk 2003005455, Begrotingswijziging Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) 2003, begroting SNN 2004 en jaarverslag SNN 2002 (inclusief de rekening).**

(statenstuk 2003-67)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten de staten overeenkomstig het voorstel van het Presidium.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. Ik wil graag nog wat zeggen over motie B. Ik wil even toelichten waarom wij die motie niet opnieuw op de agenda hebben laten zetten.

In motie B hebben het CDA, de ChristenUnie en D66 GS verzocht een doorberekening te maken van het collegeprogramma, opdat PS een goede discussie zouden kunnen voeren over prioriteiten in de statenagenda. Wij hebben met elkaar uitgebreid over deze motie gediscussieerd. In de vergadering van de Statencommissie BFE zijn alle argumenten uitvoerig verwoord en daarom is in ieder geval het CDA van mening dat de discussie in deze statenvergadering niet nog eens behoeft plaats te vinden.

De standpunten zijn ook helder. De oppositiepartijen steunen de motie en de collegepartijen geven duidelijk aan er vertrouwen in te hebben dat gedeputeerde Dijks zich zal houden aan de toezeg-

ging dat zodra bekend is wat de uitvoering van de beleidspunten die in het collegeprogramma staan, gaat kosten, de staten die gegevens krijgen.

Wij hadden via deze motie graag een concrete afspraak willen maken met GS over het tijdig beschikbaar komen van deze cijfers. Wij wilden een concrete datum horen. Dat leek ons beter, omdat duidelijke afspraken immers beter te controleren zijn.

Een enkele toezegging van de heer Dijks was voor de collegepartijen voldoende. Zij vertrouwen er kennelijk op dat de gegevens eerder beschikbaar komen.

Nu de toezegging van het college een te vrijblijvend karakter heeft, ziet het CDA dit als een gemiste kans. Niettemin hebben de motie en de discussie daarover aangetoond dat het CDA op een constructieve wijze aan het debat probeert deel te nemen. In dat opzicht is de toezegging van de heer Dijks, hoewel vrijblijvend en vaag, meer dan waarop PS voorheen hadden kunnen rekenen.

Het CDA wenst de motie dan ook niet meer in stemming te brengen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat hiermee aan het bestaan van deze motie een eind is gekomen. Ik geef het woord aan de heer Dohle met betrekking tot de motie D: Drenthe helpt Irak.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Wij hebben het conceptverslag van de vergadering van 23 april er nog maar eens op nagelezen en naar aanleiding daarvan wil ik enkele opmerkingen maken over de ruimte die er ligt tussen wat toen is besproken en wat nu wordt voorgesteld.

Als mede-initiatiefnemer van de actie Drenthe helpt Irak, voert de heer Langenkamp - hij is vandaag al eerder in het nieuws geweest - de discussie in de staten over de steun aan deze actie aan. Hij moet zich met het huidige voorstel van het college een gelukkig mens voelen.

De motie D van GroenLinks is door de staten aangenomen, nadat het college daaraan een bepaalde invulling had gegeven. Die invulling is nog eens nader onderschreven door diverse partijen, waaronder CDA en ChristenUnie, de mede-indieners van de motie. In de pers zijn vervolgens bij herhaling berichten verschenen dat de staten een bedrag van € 100.000,- beschikbaar hebben gesteld. Dat was een weinig adequate vertaling van de inzet van het college dat juist sprak over

het beschikbaar stellen van kennis, kunde en faciliteiten door de provincie en de aan haar gelieerde organisaties.

Nu ligt een voorstel voor om met een bedrag van € 78.000,- de kosten van een transport te dragen. Dat is een totaal andere benadering van het college dan de hulp die het eerst dacht te zullen bieden.

Dat mijn fractie conform haar inbreng in de vergadering van 23 april niet gelukkig is met deze wending, was te verwachten. Wij zijn echter ook van mening dat een bijdrage van deze omvang een zorgvuldiger beargumentering verdient dan nu op een half A4'tje is gepresenteerd. Is dit geld effectief besteed? Waren er ook andere bronnen? In de pers is sprake van te benutten van fondsen van het Rijk. Is het bedrag in overeenstemming met de steun onder de Drentse bevolking voor deze actie? Het zijn allemaal vragen die een behandeling van dit stuk in de commissie zouden rechtvaardigen. Het nu even snel toevoegen van dit stuk aan de agenda, doet naar onze mening geen recht aan onze plicht om zorgvuldig met gemeenschapsgeld om te gaan. Ik kan mij best voorstellen - ook dat punt is vandaag al aan de orde geweest - dat er soms snel gehandeld moet worden, maar om op tijd te zijn is het vaak verstandiger op tijd te beginnen.

Wij zijn benieuwd naar de reactie van het college met betrekking tot de gevolgde procedure.

Mevrouw HAARSMA: Mijnheer de voorzitter. Na het betoog van de heer Dohle te hebben gehoord, wil ik de staten wel heel eerlijk zeggen dat ook het college met deze motie geworsteld heeft. De motie is aangenomen - de VVD heeft er overigens tegengestemd - en het college heeft erover nagedacht hoe het de motie zou kunnen uitvoeren. Ik moet heel eerlijk zeggen dat als ik dan in de Volkskrant van vandaag lees dat er honger is in de graanschuur van Ethiopië, ook ik mij afvraag waar we mee bezig zijn door nu Irak te steunen, hoe belangrijk die steun overigens ook is. Ik houd er rekening mee dat de motie tot stand is gekomen toen de emoties in Nederland hoog opgeleaid waren. Iedereen vond het vreselijk wat er in Irak gebeurde, iedereen was bevlogen en bewogen met de inwoners van Irak en het college onderstreept die gevoelens volledig.

De motie is op 23 april aangenomen en het college heeft er lang over nagedacht wat het met de motie moest doen. Wij hebben in eigen huis en

daarbuiten met menigeen gesprekken gevoerd en uiteindelijk zijn wij uitgekomen bij onze medewerker de heer Alwasity. Wij hebben ons er ook van laten overtuigen dat het comité Drenthe steunt Irak nuttig werk verricht. Wij hebben begrepen dat er heel nauwe contacten zijn met het Rode Kruis en ons is gebleken dat de middelen die zijn ingezameld heel hard nodig zijn in geheel Irak en in het bijzonder in het in de motie genoemde gebied. Op grond van dit alles heeft het college gisteren besloten de actie op de voorgestelde manier te ondersteunen en wel in het bijzonder omdat de heer Alwasity het konvooi kan begeleiden, waarmee vanuit het provinciehuis een link is gelegd met de actie. Het college blijft over dit alles gemengde gevoelens houden en ik heb uit deze hele gang van zaken de les getrokken dat de zaak is een motie heel expliciet te formuleren. Dan kan de uitleg niet de ruimte krijgen die er nu wel aan is gegeven. Het college staat dus achter het voorstel, maar wel met gemengde gevoelens.

TWEEDE TERMIJN

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Ik snap dat de motie kwam in een moment van hoge emotie. Op 23 april hebben wij ook gezegd dat die emotie een van onze argumenten was om de motie niet te steunen. De inzet van het college was er ook op gericht om los van die emotie te bekijken wat een goede en adequate hulpverlening zou kunnen zijn; het wilde dus de beoordeling rationeel laten zijn.

Nu wordt onder druk van de tijd voldaan aan een verzoek van een actiecomité. Ik mis de afweging of dat verzoek recht doet aan de inzet van de provincie. Ik heb geen tijd gehad om het allemaal na te trekken, maar ik heb 17 jaar aan de exportkant gezeten en ik weet donders goed dat als goederen met zeetransport worden verstuurd, dat veel goedkoper is dan via transport over land. Die alternatieven ga ik nu niet inbrengen, maar het is een afweging die totaal ontbreekt, terwijl het toch om heel wezenlijke bedragen gaat.

De heer REUKEMA: Mijnheer de voorzitter. Met betrekking tot dit onderwerp heeft het CDA eerder gezegd dat het gaat om het exporteren van een soort van Drentse naoberschap naar de vreemde. In het voorstel van het college zitten enkele

elementen, waarin wij ons heel goed herkennen. Het begeleiden van het transport door RTV Drenthe, de betrokkenheid van het Rode Kruis, alsmede de begeleiding vanuit dit huis maken het de moeite waard mee te werken.

Het CDA had het genoegen de afgelopen week overleg te hebben met het Centrum voor Internationale Samenwerking (COS). Die organisatie wees op de mogelijkheid het bedrag via een soort van multiplier te verdubbelen. Wil het college die mogelijkheid nog onderzoeken?

De heer HORNSTRA: Mijnheer de voorzitter. Het antwoord van de gedeputeerde is door zijn eerlijkheid voor ons voldoende om het voorstel van het college te steunen. Wat wij in de motie hebben gevraagd, is onderzocht en blijktbaar is deze oplossing eruit gerold. Enkele fracties en het college waren van mening dat de steun van de provincie zou moeten aansluiten bij initiatieven vanuit de bevolking en dat de lijnen kort moesten zijn. Ik deel de mening van de heer Dohle dat er nog wel vragen bij te stellen zijn en dat het zeker niet de gelukkigste manier is om in de toekomst zo te blijven werken. Ik denk dat wij, bijvoorbeeld in het kader van mondiale bewustwording, nog eens moeten discussiëren over de vraag hoe wij in de toekomst hiermee om moeten gaan. Maar wij gaan nu, zij het schoorvoetend, akkoord.

Mevrouw HAARSMA: Mijnheer de voorzitter. Ik wil dit punt maar afsluiten met de opmerking dat dit bij gebrek aan beter maar moet gebeuren. Het heeft geen zin er nog lang over uit te weiden. Wij hebben met elkaar geconstateerd dat in het vervolg moties echt explicieter geformuleerd moeten worden. Ik ben ervan overtuigd dat PS van Drenthe zeker wel zaken als waarom het nu gaat, willen ondersteunen, maar dat zij wel moeten weten waar zij mee bezig zijn. Ik hoorde vanochtend iemand nog zeggen - ik meende dat het de heer Dohle was - dat binnenkort het Drentse leger dan maar naar Irak moet worden gestuurd.

Ik zal uitzoeken wat het aanbod van het COS betekent.

De heer DOHLE: Voorzitter. Mag ik uit de woorden van mevrouw Haarsma opmaken dat het college met een nadere beschouwing komt over de taken van de provincie met betrekking tot dit soort activiteiten?

Mevrouw HAARSMA: Dat heb ik niet gezegd. Ik heb gezegd dat in het vervolg als er moties worden ingediend, de staten heel duidelijk moeten maken wat zij willen. Omdat motie D zo ruim geïnterpreteerd kon worden, is dit het resultaat. Ik heb dus niet toegezegd dat ik iets nader ga uitzoeken.

Aldus vastgesteld in de vergadering van provinciale staten van 17 september 2003,

, voorzitter

, griffier

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. Ik constateer dat er een noodverband is gelegd. Ik sluit mij aan bij het voorstel van de heer Hornstra om op niet al te lange termijn te komen met een verhaal over het buitenlandbeleid van deze provincie en van deze staten. Ik denk dat die actie wat versneld moet plaatsvinden.

GB

De heer HORNSTRA: Ik heb niet direct gepleit voor een nieuwe nota buitenland. Maar het lijkt mij goed dat er afspraken worden gemaakt hoe in het vervolg met dergelijke zaken wordt omgegaan. De staten kunnen daar de kaders voor aangeven en dat zullen wij zeker doen.

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. Mede gelet op het standpunt dat mijn fractie in de vergadering van 23 april heeft ingenomen, zal Drents Belang het voorstel niet steunen.

H. Sluiting

De VOORZITTER: Wij zijn hiermee aan het slot van onze vergadering gekomen.

Ik heb nog een tweetal mededelingen.

Ik attendeer de staten op de SiS-inloopsessie die aansluitend aan deze vergadering in de Mediabrink zal plaatsvinden.

Ik deel verder mee dat de provincie Drenthe door het weekblad Intermediair is uitgeroepen tot beste werkgever van Nederland in de non-profitsector.

(Applaus.)

Vanmiddag om half vier vindt de feestelijke prijsuitreiking plaats in de hal van het provinciehuis. Het spreekt vanzelf dat u van harte uitgenodigd bent daarbij aanwezig te zijn. Ik sluit de vergadering.

(De vergadering wordt om 11.37 uur gesloten.)

TOEZEGGING

gedaan in de vergadering van provinciale staten van Drenthe, gehouden op 25 juni 2003 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

18 mevrouw HAARSMA zegt toe uit te zullen zoeken wat het aanbod van het COS betekent.